

the journal of mesopotamian studies

Türkiye'de
Yaşayan Diller
Enstitüsü

JMS

ISSN: 2147-6659
e-ISSN: 2687-6388

Cilt/Vol.: 7 • Sayı/Issue: 2
Yıl/Year: 2022

the journal of mesopotam mesopotamian studies

The
Journal of
MESOPOTAMIAN STUDIES (JMS)

Periodical Journal for Kurdish,
Arabic and Syriac Studies Vol 7 (2)
Autumn 2022

ISSN: 2147-6659
e-ISSN: 2687-6388

MARDİN ARTUKLU
ÜNİVERSİTESİ
TÜRYİYE'DE YAŞAYAN DİLLER
ENSTİTÜSÜ

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS)

Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies

ISSN: 2147-6659
e-ISSN: 2687-6388

Mardin Artuklu Üniversitesi Adına Sahibi:
Owner on Behalf of Mardin Artuklu University, The Institute of Living Languages in Turkey:
Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR
(Rektör)

Editör | Editor in Chief
Doç. Dr. Ahmet KIRKAN

Editör Yardımcısı | Assistant Editor
Dr. Şehmus KURT - Dr. Resul GEYİK

Editörler Kurulu | Editorial Board
Prof. Dr. Abdurrahman ADAK (Mardin Artuklu Üni.) Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Mardin Artuklu Üni.)
Doç. Dr. Mehmet Zahir ERTEKİN (Bingöl Üni.) Doç. Dr. Zafer KUTLU (Dokuz Eylül Üni.)
Doç. Dr. Hayreddin KIZIL (Dicle Üni.) Doç. Dr. Necat KESKİN (Mardin Artuklu Üni.)
Doç. Dr. Salih AKIN (Rouen Üni.) Doç. Dr. Osman AYTAR
Doç. Dr. Mustafa ASLAN (Mardin Artuklu Üni.) Dr. Hewa Selam KHALID (Koya Üni.)
Doç. Dr. Ahmet GEMİ (Mardin Artuklu Üni.) Dr. Kutlu AKALIN (İstanbul Medeniyet Üni.)
Dr. Shahab VALI (Mardin Artuklu Üni.) Doç. Dr. Bakhtiar SAJJADI (Iran Kurdistan Üni.)

Alan Editörleri | Field Editors
Doç. Dr. Ahmet GEMİ (Arap Dili ve Kültürü)
Dr. Öğr. Üyesi Sebahattin ÇELİK (Süryani Dili ve Kültürü)
Doç. Dr. Salih AKIN (Kürt Dil ve Kültürü)
Doç. Dr. Necat Kskin Ahmet KIRKAN (Kürt Dil ve Kültürü)

Dil Editörleri | Language Editors
Dr. Amar ALJARAH (Arapça)
Arş. Gör. Dr. Güneş KAN (Türkçe)
Arş. Gör. Dr. Kenan SUBAŞI (Kürtçe/Kurmanci)
Arş. Gör. Pmar YILDIZ (Kürtçe/Zazakı)
Arş. Gör. Ziyattin YILDIRIMÇAKAR (İngilizce)

Redaksiyon | Redaction
Arş. Gör. Dr. İbrahim Tarduş
Arş. Gör. Bünyamin Demir

Yönetim Yeri | Head Office
Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü
Mardin Artuklu Üniversitesi Merkez Kampüs Yerleşkesi
Artuklu/Mardin
Tlf: +90 482 212 98 84 20 Fax: +90 482 212 98 85
e-mail: jms@artuklu.edu.tr • web: http://jms.artuklu.edu.tr
Dizgi ve Tasarım: Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü
Eylül 2022 • İlön 2022 • September 2022

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS) aşağıdaki indeksler tarafından taranmaktadır:

© Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü’nün bilimsel bir yayım organı olan The Mesopotamian Studies Dergisi, uluslararası hakemli bir dergi olup yılda iki sayı (Mart- Eylül) olarak yayımlanır. Dergide Kürt, Arap ve Süryani kültürü, dili ve edebiyatı alanlarında akademik nitelik taşıyan ve Türkçe, Kürtçe, Arapça, İngilizce ve Süryanice dillerinde yazılan bilimsel çalışmalara yer verilir. JMS’de yayınlanan makalelerin içeriğinden yazarları sorumludur. © The Journal of Mesopotamian Studies is publication of The Institute of Living Language of Mardin Artuklu University. The Journal of Mezopotamian Studies is an international peer-reviewed journal published semi-annually (March-September). The scientific research on Kurdish, Arabic and Syriac culture, language and literature written in Turkish, Kurdish, Arabic and Syriac languages are published in The Journal of Mesopotamian Studies (JMS). Authors are responsible for the content of articles published in JMS.

Danışma Kurulu | Advisory Board

Prof. Dr. Abdülhalim AYDIN (Fırat Üni.)	Doç. Dr. Jean François PEROUSE (St. Anad. Arş. Enst.)
Prof. Dr. Farouk ISMAEL (Unv. Hamburg Almanya)	Prof. Dr. M. Nesim DORU (Ankara Sosyal Bilimler Üni.)
Prof. Dr. Eleanor COGHILL (Uppsala Üni. İsveç)	Prof. Dr. M. Sait TOPRAK (Mardin Artuklu Üni.)
Prof. Dr. Carina JAHANI (Uppsala Üni. İsveç)	Prof. Dr. Vahap ÖZPOLAT (Mardin Artuklu Üni.)
Prof. Dr. Gülşat AYGEN (Illinois Üni. ABD)	Dr. Amr TAHER (Harward Üni. ABD)
Prof. Dr. Arda ARIKAN (Akdeniz Üniv.)	Dr. Barzoo ELIASI Oxford Üni. (İngiltere)
Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Kaveh DASTOOREH (Koye Üni. Irak)
Prof. Dr. Mesut ERGİN (Dicle Üni.)	Dr. Khaled KHAYATI (London Üni. İngiltere)
Prof. Dr. M. Faruk TOPRAK (Ankara Üni.)	Doç. Dr. M. Zahir ERTEKİN (Bingöl Üni.)
Prof. Dr. Abdulwahab K. MOUSA (Nawroz Üni. Irak)	Doç. Dr. Nesim SÖNMEZ (Van Yüzüncü Yıl Üni.)
Prof. Dr. Abdurrahman ADAK (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Yavuz AYKAN (Boğaziçi Üni.)
Doç. Dr. Hazem Said MONTASIR (El-Ezher Üni. Mısır)	Dr. Michael CHYET (Washington Library ABD)
Doç. Dr. Hayrullah ACAR (Mardin Artuklu Üni.)	Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Mardin Artuklu Üni.)

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS)

Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies

ISSN: 2147-6659
e-ISSN: 2687-6388

JMS MART 2022 V. 7 (2) HAKEMLERİ REVIEWERS OF THE JMS IN V.7 (2) MARCH 2022

Prof. Dr. Abdullah Kıran (Muş Alparslan Üni.)	Dr. Abdulhalim Abdullah
Prof. Dr. Hasan Çiçek (Van YY Üni.)	Dr. Ahmet Derviş Müezzini
Doç. Dr. Nesim Sönmez (Van YY. Üni.)	Dr. Hikmettin Atlı (Mardin Artuklu Üni.)
Doç Dr. M. Rezan Ekinci (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. İkrâm Filiz (Muş Alparslan Üni.)
Doç Dr. Osman Aslanoğlu (Dicle Üni.)	Dr. Yakup Aykaç (Mardin Artuklu Üni.)
Doç Dr. Nurettin Beltekin (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Mehmet Yonat (Mardin Artuklu Üni.)
Dr. Hemin Omar Ahmad (Bingöl Üni.)	Dr. Murat Varol (Bingöl Üni.)
Dr. Aslam Jankir (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Halid Halid (Siirt Üni.)
Dr. Zafer Açar (Bingöl Üni.)	Dr. Abdullah Bilin
Dr. Şeyhmus Orkin (Muş Alparslan Üni.)	Dr. M.Selim İpek
	Dr. Abdullah Bilin

İÇİNDEKİLER | CONTENT

169 - 184

Edebiyat Sosyolojisi Açısından Zaza Edebiyatının İlk Hikâye Kitabı
Cer Hard Cor Asmen (Aşağısı Yer Yukarısı Gök): Köy ve Köylüler
İlyas AKMAN

185 - 204

Şairîya Şêx Zîyaeddînê Norşînî (Hezret)
M. Zana KARAK

205 - 222

Necîb Mahfûz'un "Şehru'l-'Asel" Adlı Öyküsünün
Yitirilen Değerler Bağlamında Tahlili
Tahir ARAZ

223 - 246

Elaeddîn Seccadî û Nirxandina Çîrokên Wî
Yên Ji Bo Zarok û Nûciwanan Li Gor Pîvanên Edebîyata Zarokan
Kenan SUBAŞI - Aydın MERAL - Bahattin AKHAN

247 - 260

Türkiye ve İngiltere Penceresinden Musul Meselesi:
Konstrüktivist Bir Okuma
Engin KORKMAZ

261 - 286

Aristokrat Kürt Aileler: Gülpınarlar
İsmail KIRAN

287 - 316

Mîr Sultan Hüseyin Veli Döneminde Behdinan Kubbehane Medresesi (1533_ 1573)

مه‌دره‌سه‌یا قوبه‌هان ل سه‌رده‌مى مېرى به‌هدینان (سولتان حسین وه‌لی)

1533- 1573

Hersh KEMAL REKANÎ - Farhad MOHEMMED AHMAD

317 - 334

İslam Öncesi Şiirin Dört Büyük Şairlerinde Retorik İmge İstatistiksel Bir İnceleme

الصورة البلاغية لدى فحول الشعر الجاهلي دراسة إحصائية

Mohammad BONJA

335 - 346

Bediüzzaman Said Nursî'nin Toplumun İnşası ve Ümmetin Birliği İçin Önerdiği Eğitim Modeli

أثر منهج التربية عند بديع الزمان سعيد النورسي في العمل الجماعي المؤسسي ووحدة الأمة

Mahmoud Abdelnabi Mohammad SHOUSH